

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської
підготовки**

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антикризове публічне управління

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на
засіданні кафедри управління
та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Антикризове публічне управління
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Актуальність дисципліни обумовлена об'єктивним характером системних змін в Україні, демократичною сутністю суспільних перетворень, що зумовлюють необхідність проведення низки реформ і спеціальних програм у пріоритетних сферах розвитку держави. Це потребує розробки антикризових технологій, спрямованих на усунення причин кризових явищ у системі державного управління на основі оптимізації взаємодії між громадянським суспільством, владою та бізнесом, де кожна сторона має свою зону відповідальності. Тому найактуальнішим питанням сьогодення є розробка і реалізація ефективних механізмів антикризового управління соціально-економічними процесами з урахуванням ресурсних обмежень, що передбачає застосування різноманітних наукових підходів.

Мета – формуванні системи професійної компетенції (знань, практичних вмінь та навичок) щодо управління у кризових ситуаціях в публічному секторі, розв'язання складних завдань стратегічного антикризового менеджменту в публічному управлінні, організації системи антикризового управління, адекватної вимогам сучасної ринкової економіки та завданням державної політики.

Основні завдання:

- формування навичок критичного наукового аналізу сучасних наукових концепцій і теорій антикризового управління;
- підвищення рівня управлінської компетенції за допомогою набуття спеціальної підготовки в сфері антикризового менеджменту публічного управління;

- оволодіння методологією антикризового управління в публічному секторі з урахуванням глобалізаційних викликів та сучасних ринкових умов господарювання;
- оволодіння методами, техніками та технологіями розробки стратегії антикризового управління в публічному секторі;
- формування навичок з нормативно-правового та організаційного регулювання антикризового управління в публічній сфері.

Результати навчання:

знати:

- основні теоретичні концепції, предмет, методи, завдання науки антикризового управління в публічному секторі;
- принципи, форми та методи організаційно-нормативного забезпечення антикризового управління в публічному секторі;
- основні принципи, механізми розробки та реалізації державної антикризової політики; - основні засади формування та реалізації антикризової стратегії згідно із цілями сталого розвитку;
- зарубіжні практики антикризового управління у публічному секторі;
- сучасні підходи та інструменти виявлення, запобігання та нівелювання кризових явищ; - принципи та інструменти здійснення моніторингу кризових явищ складних соціально-економічних систем;
- алгоритм прийняття управлінських рішень у кризовій ситуації;

уміти:

- абстрактно мислити, аналізувати й синтезувати інформацію, отриману в процесі моніторингу кризових явищ складних соціально-економічних систем ;
- використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації під час наукових досліджень та інноваційної діяльності щодо антикризового управління в публічному секторі;
- нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті управлінські рішення у процесі антикризового управління;
- займатися саморозвитком, самореалізацією у процесі аналізу та підготовки професійної документації стосовно розробки та реалізації антикризових заходів; – володіти арсеналом ефективних антикризових прийомів (інструментів), які дають змогу діагностувати, нівелювати кризові явища та розробляти антикризову стратегію (програму) в публічному управлінні та адмініструванні;
- здійснювати комунікацію на різних рівнях відповідно до вимог 4 моралі та професійної етики;
- аналізувати й оцінювати державну антикризову політику та представляти результати її реалізації на державному, регіональному, місцевому рівнях;
- застосовувати інструменти антикризового регулювання процесів розвитку територій та управління антикризовими програмами на регіональному та місцевому рівнях;
- формувати проекти антикризових стратегій та концепцій в публічному секторі;
- визначати цілі, завдання та інструменти антикризового управління території на різних рівнях з урахуванням специфіки соціально-економічного та політичного розвитку, розробляти рекомендації щодо формування стратегії і тактики державної політики антикризового управління територіями;
- приймати обґрунтовані рішення в складних, непередбачуваних та кризових умовах, діяти соціально відповідально та свідомо.

Компетентності

ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується

<p>комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>ЗК 14. Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень.</p> <p>ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Поняття кризи та класифікація кризових явищ	<p>Знати:</p> <p>1. Сутність і зміст поняття «криза», «антикризовий стан», «ризик», «антикризове управління».</p> <p>2. Причини та наслідки криз.</p> <p>3. Класифікація кризових явищ.</p> <p>4. Особливості економічних криз. 5. Соціальні та політичні кризи</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воршити • Завдання для самостійної роботи

2.	<p>Тема 2. Практика та досвід державного антикризового регулювання</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль та місце держави в антикризовому управлінні. 2. Інституціональна система антикризового управління економікою. 3. Правова база та основні методики антикризового державного регулювання. 4. Антикризове регулювання в економічній сфері (макрорівень). 	<p>Тести,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи
3.	<p>Тема 3. Методи та організація моніторингу в антикризовому менеджменті</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діагностика криз в процесі управління. 2. Методи моделювання діагностики кризових явищ і процесів. 3. Роль і значення інформації в діагностиці криз. 4. Моніторинг в системі антикризового управління. 5. Ризики в антикризовому управлінні. 6. Класифікація ризиків за ознаками в антикризовому менеджменті. 7. Управління ризиком в процесі розробки й реалізації управлінського рішення. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи
4.	<p>Тема 4. Стратегічні цілі і завдання антикризового менеджменту</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічні цілі і завдання антикризового управління. 2. Реактивне та превентивне антикризове управління. 3. Активне та пасивне антикризове управління. 4. Кризи в тенденціях макро- і мікроекономічного розвитку 5. Методи антикризового управління. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи

5.	<p>Тема 5. Антикризовий менеджмент в системі публічного управління</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне і муніципальне антикризове управління. 2. Роль держави в управлінні економікою та соціальними процесами в умовах кризи. 3. Теорія державного антикризового управління. 4. Основні види антикризового управління. 5. Підсистеми антикризового управління держави. 6. Основні принципи і форми антикризового державного управління 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи
6.	<p>Тема 6. Особливості антикризового управління регіоном та економічна безпека.</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чинники кризи регіональної соціально-економічної системи. 2. Принципи та етапи антикризового управління регіоном. 3. Концептуальна модель антикризового управління регіоном, адаптована до динамічних змін в економіці. 4. Поняття економічної безпеки держави та регіону. 5. Характерні ознаки економічної безпеки регіону. 6. Індикатори економічної безпеки регіону. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи
7.	<p>Тема 7. Концептуальні підходи до формування системи антикризового управління в органах державної влади та місцевого самоврядування</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні принципи управління та вибір стратегічних напрямів виходу з кризи. 2. Розробка концепції подолання кризи: основні етапи. 3. Проблеми реалізації заходів концепції щодо виходу з кризової ситуації. 4. Моніторинг змін внутрішніх та зовнішніх факторів. 5. Антикризовий стратегічний план. 6. Інноваційні стратегії антикризового розвитку (І. Шумпетер). 7. Антикризове управління та управління змінами в системі менеджменту органів влади. 8. Управління структурними змінами в системі органів влади. 9. Формування портфелю 	<p>Тести,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшити • Завдання для самостійної роботи

		альтернативних стратегій антикризового управління та управління змінами. 10. Методика реалізації антикризового управління в системі менеджменту органів влади	
8.	Тема 8. Специфіка управління персоналом органів влади та прийняття управлінських рішень в умовах кризових явищ	Знати: 1. Врегулювання конфлікту інтересів на державній службі: можливості застосування європейського досвіду в Україні. 2. Аналіз діалогових ініціатив щодо врегулювання конфлікту в Україні. 3. Розробка управлінських рішень. 4. Загальна послідовність розробки управлінських рішень в антикризовому менеджменті в публічному секторі.	Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Воркшопи • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	25
Самостійна робота	25
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Залік	Разом
25	5	20	50	100
• Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.				

- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно –

- максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
  - Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множить на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
  - При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.
  - Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
  - Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
-----------------------------------	--

Література:

Рекомендована література (основна)

1. Адамська О. Антикризове управління в контексті реагування на регіональні виклики: теоретико-методологічний аспект. Ефективність державного управління. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 30-38.
2. Алейнікова О.В. Політика децентралізації влади в Україні: проблеми та ризики. Економічні, соціальні та інформаційні аспекти європейських інтеграційних процесів: Матеріали II Міжнародного науково-практичного семінару, 18-20 березня 2019 р. Київ: Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2019. С. 7–16. – електрон. опт. диск. URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>
3. Аналіз соціально-економічного розвитку регіонів за січень – вересень 2019 року. Міністерство розвитку громад та територій України. Київ, 2020. 15 с. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/Analizsotsialnoekonomichnogo-rozvitku-regioniv-za-sichen-veresen-2019-roku.pdf>
4. Аніщенко Л.О. Зарубіжний досвід антикризового управління. Економічний простір. 2012. № 68. С. 143-156.
5. Белай С.В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видво НАНГУ, 2015. 349 с.
6. Бліщук К. Управління розвитком території: економічні аспекти. Ефективність державного управління. Ч.2 2018. Вип.1(54). С. 217-224. URL : http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_54/fail/27.pdf
7. Бутко М.П., Маюренко С.О. Теоретичні засади кризових явищ в економіці. Економіка та держава. 2011. № 4. С. 4-7.
8. Васильців Т.Г. Фінансові механізми та інструменти подолання дисбалансів соціально-економічного розвитку України: монографія. Ред. Т.Г. Васильців. Львів: Ліга-Прес, 2016. 596 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20160803.pdf>
9. Ватченко О.Б., Шаранов Р.С. Генезис поняття «криза» у розвитку соціально-економічних систем. Бізнес-навігатор. Випуск 6.1. 2019. № 1 (56). С.147- 153.
10. Газарян С.В. Теоретичні основи антикризового управління в регіоні. Публічне управління: теорія та практика. 2013. Вип. 2. С.56-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2013_2_11
11. Давиденко В.В. Використання превентивного антикризового управління в діяльності підприємств. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2016. №13. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/80333/75975>
12. Діденко Н.Г. Європейський досвід підготовки державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування до професійної діяльності в нестандартних ситуаціях. Публічна служба в модерній державі : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю державної служби України. Київ, 13 червня 2018 року; за заг. ред. Войтович Р.В., Ворони П.В. Київ: ІПК ДСЗУ, 2018. С.239-242.
13. Діденко Н.Г. Політика «активного старіння» в ЄС як фактор посилення ефективності соціального захисту в посткризовий період. Назустріч викликам співробітництва між Україною та ЄС: досвід Центрів Жана Моне в Києві та Донецьку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Маріуполь, 2015. Маріуполь: ДонДУУ, 2015. С.30-38.
14. Діденко Н.Г. Розвиток соціальної інфраструктури громад в умовах децентралізації. Розвиток регіонів і громад в умовах адміністративно-територіальної реформи: перспективи та загрози : збірник матеріалів доповідей

- міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль-Вишнівець, 20-21 жовтня 2015 року. Тернопіль : Видавництво «Крок», 2015. С.17-21.
- 15.Євразійський стандарт антикризового управління проектами. URL: www.epmc.ru/docs/ESUP_K_AKPM_090321_02.pdf
16. Жаліло Я.А., Кононенко К.А., Яблонський В.М. [та ін.] Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання. Аналітична доповідь. За заг. ред. Я.А. Жаліла. Київ: НІСД, 2014. 132 с.
17. Желюк Т.Л. Регіональний розвиток: нові підходи до антикризового управління. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2017. №2. С. 19-36.
18. Зверяков М.І., Зверяков А.М. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія. Одеса: ОНЕУ, 2015. 418 с.
- 19.Карташов Є.Г. Децентралізація влади та перспективи розвитку регіональних стратегій. Теорія і методика управління освітою. 2017. – № 1(19). URL: <http://umo.edu.ua/elektronne-naukove-fakhove-vidannja-teorija-ta-metodika-upravlinnjaosvitoju>
- 20.Карташов Є.Г. Реалізація державних та громадських заходів у сфері забезпечення екологічної безпеки. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 10. С. 46-49.
- 21.Кучінка Т.В. Теоретичні аспекти вивчення феномену економічної кризи. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2015. №1(3). С. 29-34.
- 22.Ладанюк А.П., Луцька Н.М., Кишенько В.Д., Власенко Л.О., Іващук В.В. Методи сучасної теорії управління. Київ: Ліра-К, 2018. 368 с.
- 23.Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством в умовах економіки знань та інтелектуалізації менеджменту. Економічний форум. 2016. № 1. С. 161-170. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2016_1_25
24. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Юхименко В.В. та ін. Стратегія посткризового розвитку зовнішньоекономічного сектора України: монографія. За заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 652 с.
25. Маковоз О. В., Авагімов А.А. Антикризове регулювання як основа стабілізації економіки України. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2014. № 46. С. 200-204.
26. Маковоз О.В., Глазкова А.С., Кириченко Є.О. Антикризове регулювання як ефективний вплив держави на розвиток економіки. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2014. Вип. 45. С. 21-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2014_45_5
27. Малий І.Й., Власенко М.М. Результативність управління публічним сектором в умовах нестабільності. Економіка та держава. 2017. №12. С. 33-37.
28. Маркіна І.А., Мохаммед Авад Аль Ширафі. Адаптація концепції сталого розвитку в парктику державного антикризового управління охороною здоров'я. Часопис економічних реформ. 2016. №4. С. 29-33.
29. Медвідь В.Ю. Сутнісно-змістовні характеристики антикризового управління соціально-економічними процесами в регіонах України. Вісник Сумського національного аграрного університету. № 12. 2018. С. 160-169.
30. Мельниченко О. А. Антикризова політика держави: сутність та пріоритетні напрями. Теорія та практика державного управління. 2015. Вип. 2. С. 17-24. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2015_2_5
31. Мостенська Т.Л., Юрій Е.О. Інструменти антикризового управління. Український журнал прикладної економіки. Том.4. 2019. №1. С.64-72.
32. Олешко А.А. Антикризове регулювання національної економіки: теорія і практика: монографія. Національний університет ДПС України. Ірпінь:

- Видавництво НУ ДПС України, 2012. 350 с.
33. Орловська О.В. Світові економічні кризи: причини виникнення, наслідки та шляхи подолання. Науковий вісник національного лісотехнічного університету України. 2015. Вип. 25.2. С.197-202.
34. Переверзева І. Ф. Сутність та співвідношення категорій в антикризовому управлінні підприємством. Економіка та держава. 2016. №10. С. 87-89.
35. Петрук І.П. Підвищення інституційної спроможності держави у використанні прогностичного інструментарію для попередження та нівелюванні кризових явищ. Формування ринкової економіки в Україні. Частина 2. 2017. Випуск 37(2). С. 79-83.
36. Петрук І.П. Прагматичні підходи до реалізації пакету антикризових заходів в контексті стимулювання ділової активності регіону. П'яті регіональні та муніципальні читання. Влада і бізнес: Актуальні проблеми партнерства: матеріали доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 17-18 жовтня 2013 р.). Тернопіль, 2013. С. 212-214.
37. Приходченко Т. А. Антикризове управління регіональним розвитком України. Стратегія економічного розвитку України. 2016. № 39. С. 118-126.
38. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія; за заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запорізь. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 606 с.
39. Редькін Д.О. Концептуальні основи антикризового управління. Ефективна економіка. 2012. № 4. С. 56-59. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/8.1/284.pdf>
40. Романюк С.А. Концептуальні засади регіонального розвитку: від теорії до практики. Київ: НАДУ, 2014. 70 с.
41. Романюк С.А. Розвиток регіонів у відкритій економіці: теорія, політика, практика: монографія. Київ: НАДУ, 2013. 375 с.
42. Сіденко В. Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України : аналітична доповідь. Київ: Заповіт, 2017. 182 с.
43. Сталий розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2018: колективна монографія. За ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2018. 668 с.
44. Ткачова Н. М. Розробка ефективного державного механізму антикризового управління. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 8. С. 124-126. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2015/26.pdf
45. Федулова С.О. Оцінка регіонального розвитку на основі нормативної динамічної моделі еталонного режиму функціонування регіональної соціально-економічної системи. Інноваційна економіка. 2017. №3-4 (68). С.104-117. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/293580.pdf>.
46. Цікановська Н.А. Інтерпретація понять “виклик”, “небезпека”, “загроза” та “ризик” у теорії фінансової безпеки. Фінансовий простір. 2013. № 3 (11). С.110-114. URL: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1303/13tnaip.pdf>.
47. Чинники і тренди економічного зростання в Україні: колективна монографія. За ред. д-ра екон. наук М.І. Скрипниченка; НАН України, ДУ «ІЕТ екон.та прогнозування НАН України». Київ, 2018. 386 с.
48. Шлапак А.В. Діагностика кризи методами фінансового аналізу. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.6. С. 319-325. URL: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2014/24_6/51.pdf
49. Шмагун А.В. Розвиток системи моніторингу та прогнозування ринку працевлаштування молоді. ОЛЬВІЙСЬКИЙ ФОРУМ – 2020: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі. Залучення патріотично

активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України: тези II Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, Миколаїв 04.06.2020р. Миколаїв: Видавництво ЧНУ ім. П. Могили, 2020. С. 33-36.

50. Шмагун А.В. Удосконалення гендерного балансу у галузі політичного представництва і керівництва державними процесами як ключове поняття сталого розвитку. Україна 2030: публічне управління для сталого розвитку: міжнародна науково-практична конференція, Київ 26-30.10.2020 р. Київ: НАДУ, 2020.

51. Шпачук В. В. Сутність терміну «Антикризове управління». Науковий вісник Академії муніципального управління. 2011. Вип. 1. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nvamu_uprav1/2011_1/27.pdf

52. Nina Didenko, Alina Pomaza-Ponomarenko, Stanislav Poroka, Oleksiy Verbitski. Ways of development of institutional system of public administration of social security of Ukrainian regions. Scientific and practical international conference: Public Administration in the 21st Century: Problems and Development Prospects. 20 November 2020. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4274598>.

Підручники та посібники

1. Антикризисный менеджмент: под ред. Грязновой А.Г. Москва: ЭКМОС, 2010. 368 с.

2. Бобылева А.З., Карелина С.А., Пеганова О.М. Антикризисное управление: механизмы государства, технологии бизнеса: учебник и практикум для академического бакалавриата; под общ. ред. А.З. Бобылевой. Москва: Юрайт, 2015. 639 с.

3. Василенко А.І. Державне і муніципальне управління : підручник. URL: http://stud.com.ua/74931/ekonomika/derzhavne_i_munitsipalne_upravlinnya.

4. Державне та регіональне управління : підручник ; за заг. ред. Є. Карташова; Київ, 2019. 223 с.

5. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 384 с. URL: http://pidruchniki.com/1584072062958/rps/teoriya_ekonomiki_regioniv

6. Іванюта С.М. Антикризове управління: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.

7. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.

8. Монастирський Г.Л., Попович Т.М. Антикризове управління : навч. посіб. Тернопіль : Крок, 2015. 180 с.

9. Сапа Н.В. Наукові і праксеологічні засади формування механізмів антикризового державного управління в Україні та напрями їх впровадження. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2012. Вип. 49. С. 191-204.

10. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади) : підручник. Київ : НАДУ, 2011. 544 с.

11. Штангрет А.М., Копилюк О.І. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 335 с.

Закони України та інші нормативно-правові акти

1. Методика оцінки міжрегіональної та внутрішньо регіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 р. №476. Урядовий портал / Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/216924251>

2. Про державну службу : закон України від 10.12.2015 р. №889-VIII.

Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення:

24.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.

3. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>

4. Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. №856. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 17.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-%D0%BF#Text>

5. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. №2850-IV. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>

Інформаційні ресурси

Адреси електронних бібліотек:

<http://lib.onu.edu.ua/> Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова

<http://w.w.w.ognb.odessa.ua/> Бібліотека ім. Горького

<http://w.w.w.nbu.gov.ua/> Бібліотека ім. В. Вернадського

<http://lib-gw.univ.kiev.ua/> Бібліотека ім. Максимовича, КНУ

http://lib.misto.kiev.ua Київська міська бібліотека

<http://w.w.w.biblioteka.org.ua> Українська електронна бібліотека

<http://lib.iitta.gov.ua> Електронна бібліотека НАПН України

Адреси сайтів (інформаційних порталів) органів публічної (виконавчої) влади:

www.kmu.gov.ua офіційний сайт Кабінету Міністрів України

www.ukrstat.gov.ua офіційний сайт Державної служби статистики України

<https://www.rada.gov.ua/> портал Верховної Ради України

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p>тел. +38 (066) 677-18 59 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p>https://kutba.pnu.edu.ua/</p> <p> kutba@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p> <p> https://www.instagram.com/kafedra_mba/</p>
---------	--

Викладач	Смушак Михайло Володимирович кандидат економічних наук, заступник міського голови -директор департаменту інфраструктури, житлової та комунальної політики Івано-Франківської міської ради Томашевська Антоніна Василівна кандидат економічних наук, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування, спікер Школи управлінців нової генерації.
Контактна інформація викладача	 +380505628764 antonina.tomashevska@pnu.edu.ua

Політика курсу	
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з
	викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується « Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/

Викладач

Смушак М.В.

Викладач

Томашевська А.В.